Devlet Nüshası

CAM-İŞ

Sahibi
İstanbul Şişe ve Cam
Sanayi İşçileri Sendikası
Neşriyatı idare edenler:
Nevzat Şeker, Hüseyin Kara
Camil Gider, Lütfi Ak.

İŞÇİ ARKADAŞ
Bu Gazete senin malındır
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol

Gayri siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

SAYI: 20 | Her ayın 1 inde çıkar | Adres: Şişe ve Cam İşçileri Sendikası, Paşabahçe — İstanbul | 1/HAZİRAN/1954 | Fiatı: 10 Kuruş

İşçi Sigortaları Kurumu

Dört, beş yıl evveline kadar - belli başlı birkaç müessese hariç - işyerlerinde çalışan işçiler muntazam tedavi ve muayeneden, ücretli istirahatlardan, doğum ve kaza yardımları ile tekaütlük haklarında mahrum durumda idiler.

İhtiyarlık, analık ve hastalık sigortalarının peşpeşe yürürlüğe girmesile yukarıda işaret edilen mahrumiyetler kısmen izale edilebildi.

Kısmen diyoruz zira aşağıda işaret edeceğimiz birçok hususlar çok iyi niyetlerle tatbike konulan bu kanunların yürürlüğünde işçi aleyhine durumlar arz etmektedir.

İşçi sigortaları kanunları, iş kanununa tâbi iş yeri mensuplarına şamil olduğuna ve iş kanununda 4 den fazla işçi çalıştıran bütün iş yerlerine teşmil edildiğine göre sigortalar kanunu kapsamına giren işçi mevcudu epey kabarık yekûn ihtiva etmektedir.

Zira birçok hallerde bu kurumda en hayatî ehemmiyeti haiz kararların dahi, aylarca sürüncemede kaldığına, birçok kerreler mesuliyet ve dar memur zihniyetile kararsızlıklar içinde bocalandığına şahit olmaktayız.

Kurum, tam bir Osmanlı kırtasiyeciliği zihniyetile idare edilmekte, bütün çalışmalarda merkeziyetçilik sistemi hâkim olmaktadır.

Geliri her ay milyonları bulan İstanbul şubesinin bir kapıcı tayin etmek, yahut 70 liralık bir malzeme alabilmek için Ankara ile yazışmak mecburiyetinde olduğu kırtasiyecilik bakımından bir misal olarak ele alınabilir.

Bir nevi cemiyet olan sigortanın idaresinde, yine birer üye vaziyetinde olan sigorta mensubu işçilerin makul tekliflerinin dikkate alınması gerekir. Fakat sigorta kurumunda teklife ve fikire ehemmiyet verildiği yoktur.

Binlerce işçinin ve mütehassıs doktorların senelerden beri Anadolu yakasının hastahaneye olan ihtiyacından ısrarla bahsetmelerine rağmen kurum idarecilerinin buna ıska geçtikleri malûmdur.

Çok iyi niyetlerle kurulan ve yüz binlerce insanın hali ve istikbali ile yakın alâkası bulunan işçi sigortaları teşkilâtında değişiklikler yapmak zamanı gelmiştir.

Nevzat Şeker

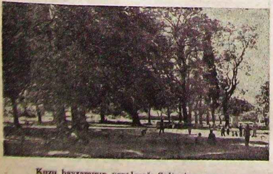
Sendikamız Sekreterliğine Hüseyin Kara getirildi

Uzun senelerdenberi sendikamızın ücretli sekreterliğini yapan Ferhat Topuz, şehrimiz bankalarından birinde çalışmak üzere, bu günlerde kendi arzusu ile sendikamızdan ayrılacaktır.

Ferhat Topuzdan münhal kalacak sekreterliğe idare heyeti muhasibi arkadaşımız Hüseyin Kara getirilmiştir.

Hüseyin Kara; idare heyetindeki yerini de muhafaza edeceğinden bu vazifede ayni zamanda selâhiyet sahibi sayılacak,

(Devamı 4 ncüde)

Kuzu bayramının yapılacağı Sultaniye çayırı

Kuzu Bayramı

Paşabahçe Sultaniye çayırında her Hıdrellezde camcılar kuzu bayramı yapıldığı malûmdur.

Bu sene Hıdrellezin mübarek Ramazana rastlaması neticesi kuzu bayramı tehir edilmişti.

6 Haziran 1954 Pazar günü Sultaniye çayırında saat 10 dan itibaren bu an'anevi bayramımız tes'it edilecektir.

O gün için zengin bir program ve çeşitli sürprizler hazırlanmıştır.

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikaları Umum Müd.

«Bu vazifeye yüksek izabe ve seramik mühendisi sayın Şahap Kocatopçu tayin edildi.»

Uzun zamandanberi münhal bulunan Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikaları Umum Müdürlüğüne B. Şahap Kocatopçu tayin edilmiştir.

Avrupa ve Amerikada cam sanayii ile alâkası bulunan, iki mühendislik tahsili yapmış olan sayın Kocatopçu'nun tayini işçiler arasında memnuniyet uyandırmıştır.

Cam - İş: Tebrik eder ve muvaffakiyetler temenni ederiz.

JİMNASTİK GÖSTERİLERİ: İsveçli talebelerin şehrimizde yaptıkları jimnastik gösterileri büyük takdir toplamıştır. Resimde bir İsveçli kız görülüyor.

Malûliyet ve Tekaüdiyeye sevkedilen işçilere de ikramiye verilmeli

Cam - İş Gazetesi Yazışişleri Müdürlüğüne ŞEHİR

«Teksif Federasyonu, alâkalılar nezdinde teşebbüse geçerek (malûliyet ve tekaüdiyeye sevkedilen işçilere) de ikramiye verilmesini istemiştir. Bu haklı temennilerini alâkalı makamların yerinde bulacağına inanıyoruz.

Teksif Federasyonu bu hususta aşağıdaki yazıyı gazetemize göndermiştir. Dâvamız bakımından bu yazıyı sütunlarımıza alıyoruz.»

«B. M. Meclisinin çıkardığı bir kanunla mütekait memurlara, İşçi Sigortaları Kurumu Yönetim Kurulunun aldığı bir kararla da, sigortada çalışan memurlara birer maaş tutarında da ikramiye verildiği halde, İşçi Sigortaları Kurumunca malûliyet ve tekaüdiyeye sevkedilen işçi kardeşlerimizin bundan mahrum edildikleri görüldüğünden, 7-5-1954 gün ve 369/2-0/2 sayılı bir yazımızla Çalışma Vekâleti, İşçi Sigortaları Kurumu Genel Müdürlüğü ve Türk-İş Konfederasyonu Başkanlığı nezdinde teşebbüse geçilerek bunlara da sigortaca birer maaş tutarında ikramiye verilmesinin acilen temini istenmiştir.»

«Aynı ağır hayat şartlarına tâbi olan malûl ve mütekait işçilerimize de ikramiye verilmesinin temini hususunda değerli gazetenizin tavassut ve müza-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Otomobil imâlinde rekor!

İngiltere otomobil sanayii 1954 yılının Mart ayında bütün istihsal rekorlarını kırmış bulunmaktadır. Tutulan istatistiklere göre bu müddet zarfında her 11 saniyede bir otomobil imal edilmek suretile büyük bir başarı elde edilmiştir.

Hayrettin Erkmen, yine Çalışma Bakanı oldu

Yapılan seçimlerden sonra yeni kurulan hükûmette Çalışma Vekilliğine yine sayın Hayrettin Erkmen getirilmiştir.

Bu meyanda yine eskisi gibi 4 tane işçi milletvekilimiz vardır. Bunlardan İstanbul işçi milletvekillerinden Ahmet Topçu ve Naci Kurt'tur.

Sayın Vekilimiz Hayrettin Erkmen'in ve milletvekillerimizin işçi dâvasında hayırlı olmalarını diler; muvaffakiyetler temenni ederiz.

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU REISLİĞİ

Türk-İş İcra Heyeti Reisi Naci Kurt'un İstanbuldan milletvekili seçilmesi üzerine reislikten ayrıldığı malûmdur.

Türk-İş ana tüzüğü gereğince Temsilciler Meclisi toplanmadan, İdare Heyeti, İcra Heyeti Reisi seçebilmektedir. 24 Haziranda Ankarada toplanacak Sigorta İstişare Heyeti içtimaı sonunda Türk-İş İdare Heyeti toplanarak bu vazifeye İdare Heyetinden birini seçecektir.

Reislik için İstanbuldan ve İzmirden iki işçi üzerinde durulmaktadır.

Giyim eşyası

Şeker bayramı münasebetile sendikamız 15 bin lirayı mütecaviz giyim eşyası getirterek işçilerimize tevzi etmiştir.

Her sene yaptığımız bu hareket işçilerimiz tarafından çok rağbet görmektedir.

Getirilen giyim eşyaları içinde erkek gömlekleri, entarilikler, erkek, kadın iç çamaşırları, yatak, yorgan çarşafları, terlikler, çoraplar, amerikan bezi, çocuk eşyaları, v.s.

Şeker Bayramı

Aziz işçi arkadaşlarımızın, önümüzdeki mübarek şeker bayramlarını tebrik eder; Allahtan sağlık ve başarılar dileriz.

CAM-İŞ

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası parkı gazino yapılıyor

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası önünde bulunan deniz kenarındaki park gazino haline ifrağ edilmeğe başlanmıştır.

Müessese bütün ihtiyaçları temin ettikten sonra işletilmeğe başlanacaktır.

Fabrikamızda sıcaklar

Geçen senelere nazaran tam bir randımanla çalışan fabrikamızın goble servisinde, son günlerde görülmemiş sıcaklar hüküm sürmektedir.

İşçilerimiz, bu durumdan çok mustarip oluyorlar.

Alâkalıların işçilerimizin sıhhati ve randımanın düşmemesi bakımından su boruları ve daha birçok tertibatları alması zaruridir.

Yoksa, bu şartlar altında çalışan işçilerimiz, harap oluyorlar ve hem de randıman veremiyorlar.

İşletmenin gereken tedbirleri almasını bekliyoruz.

Not: Sıcaklardan fenalaşan bazı işçilerimize iyi muamele yapılmadığı diğer işçilerimiz üzmektedir.

İş ihtilâfımızın neticesi vilâyet hakem heyetinin kararile bu günlerde belli olacak

Vilâyet Hakem Heyetinde bulunan Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası işçileri ihtilâfının, Hakem Heyetince bugünlerde kararı verilecektir.

Eksik olan bazı dökümanlar işverenden istenmiş ve bunlar hazırlanarak Hakem Heyetine verilmiştir.

Bir kaç güne kadar çıkacak adil kararı işçilerimiz sabırsızlık ve itimat içinde beklemektedirler.

İş Bankası Umum Müdürü Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikasında

Sendikacılarımızı kabul etti

İş Bankası Umum Müdürü Sayın Üzeyir Avunduk fabrikamıza yaptığı ziyarette, sendika idarecilerini hususî olarak kabul etmiş ve kendilerile çok samimî bir konuşma yapmıştır.

Memurlarımızın Dilekleri

(Aşağıda sütunlarımıza geçirdiğimiz yazıyı fabrikamız memurları alâkalı makamlara sunmuşlardır. Haklı dileklerinin gerçekleşmesini canı gönülden dileriz.)

Sayın Milletvekilimiz;

Bizler hususî müesseselerde çalışan memurlar geçen sene olduğu gibi bu sene de sizi taciz edeceğimizden dolayı affınızı rica ederiz.

Gayemiz, şirket, fabrika ve buna mümasil yerlerde çalışıp da ne iş kanununa, ne fikir işçileri kanununa ve ne de 3658, 3659 sayılı kanunlar hükümlerine tâbi bulunmayan ve adetleri en az bir rakamla yüzbinlere varan fikir işçilerini (memurlarını) çalışma hayatından işinden emin kılmak ve mühim bir sebep olmaksızın, namusu dairesinde işini gördüğü müddetçe işinden çıkarılmaması, genç yaşında girdiği müesseseden ihtiyarlayınca veya her hangi bir sebeple iş gücünü

(Devamı 4 ncü sahifede)

KAÇAKÇILIK: Adanada 20 bin liralık değerinde ipekli kumaş, halı ve diğer kıymetli eşyayı yurda sokanlar yakalanmışlar. Resimde kaçakçılar ve polislerimiz görülüyor

Sağlık Bahisleri :

Verem Hastalığı

Dr. Tarık Kıratlı
Paşabahçe Dispanseri Dahiliye
Mütehassısı

(Geçen sayıdan devam)

1 — Pirke usulü: Çiçek aşısında olduğu gibi kol cildine iki çizgi yapılır. Birine koch'ren eski tüberkülinlerinden sürülür. Öteki çizgi boş bırakılır. İlk saatlerde her iki çizgide düz kızartı olur. Buna değer verilmez. Bu iki gün içinde Tüberkülin konan yerde kabarıklık (enfiltrasyon) ile beraber kırmızılık zuhuru müspet sayılır. Fakat Tüberkilozun eskiden beri latant kalabilmesi yüzünden pirke reaksiyonu ekseriya %80 - 90 müsbet çıkar. O halde teamülün menfi olması hastalığın olmadığını gösterir.

2 — Koch nonlu: 0,0002 nispetinde tüberkülin mahsulü cilt altına şırınga edilir. Bunda teamül iki türlü zahir olur. Umumi diğeri mevzu birincisinde hararet en az yarım derece yükselir. Kırıklık, başağrısı, iştahsızlık ilâh gelir. İkincisinde yerinde uyanıklık ile meydana çıkar. Reaksiyon menfi olursa iki üç gün fasıla ve miktar arttırılmak suretile 0,001 - 0,005 en son 0,01 şırınga tekrar edilir. (Çocuklarda bunların yarısı) hastanın hiç ateşi olmaması ve yatakta istirahat halinde kalması lâzımdır. Bu usulün değeri birinci usulün değerinin aynidir. Yalnız bunda bazan hastalığın alevlendiği görülmüş olduğundan tavsiyeye gelmez. Hele febril ateş ve emoptizi olmuş kimselerde tatbik etmek caiz değildir.

Sedimontoyon: Tüberküloz teşhisinde önemli bilgi veren bir usuldür. Her hastada tatbik olunur. Kandaki kırmızı küüreyvelerin çökme derecesi ile ölçüülür. Bir saatte çökme derecesi erkeklerde 2 - 6 kadınlarda 4 - 10 normaldir. 20 ye kadar hafif, 50 ye kadar orta ve bundan yukarısı süratlidir. Sedimontosyonun süratli oluşu hastalığın ilerlemiş olduğunu ve hali faaliyette olduğunu gösterir.

Rontgen: Akciğer nescindeki bozukluklar oldukça büyük ve kalın olursa rontken muayenesinde gölgeler halinde görülür. Klinik muayenede meydana çıkarılmayan odakları göstermesi itibarile değerlidir. Hastalığın başlangıcında zirnede de bulanıklık, hususu ile bulut gibi ve ince yuvarlak lekeler taze bozukluklar için karakteristik sayılır. Fakat gölgelerin sertliği odağın kalınlığına ve bunu çeviren kireçli ve lifi odaklar taze irtişahlardan daha aşikâr görülür. Rienin sürresindeki kireçlenmiş veya lifi ükteler ekseriya keskin resimli gölgeler halinde görülür. Sürre yılları mütezayit düsturunda mâna ve değer verirken çok ileri gitmemelidir. Çünkü buradaki kalın kan damarlarındaki sukudet bu hali gösterebilir. Rontken ile muayene usulü hastanın şimdiki hali için ehemmiyetsiz sayılacak eski eserleri taze bozukluklardan daha aşikâr gösterdiğinden gerek radiyoskofi gerek radiyografide bulunan şeylere değer verirken yanlış hükümler çıkarmaktan kaçınmak büyük alışkanlık ve bilgi ile olur. Bunun gibi ayrı ayrı zamanlarda çekilmiş filimler arasındaki ufak farklara mâna verirken gerek rontken filimin çekiliş tekniğine veya rontken makinasının bozukluğunu hesaba katmak lâzımdır.

Balgam muayenesi: Balgam çıkaran hastalar da vardır. Kat'i teşhis için en önemli muayene usulüdür. Balgamda basil müsbet olunca hastalık kat'i demektir. Ve hastalığın faaliyette olduğunu bildirir. Böyle hastalara açık veremli denir, etrafa mütemadiyen mikrop saçarlar, bunlara partör denir. En tehlikeli insanlardır. Bilhassa fabrika, mektep, kışla gibi kalabalık yerlerden böyle kimseleri derhal ayırmak uzaklaştırmak lâzımdır.

İnzor: Akciğer tüberkülozunun inzorı bir çok faktörlere tabidir. Afetin genişliği ve karakteri hastanın hali (beslenişi, kuvveti) ve yaşı ilk sırada gelir. Geniş ve yaygın afetlere nazaran lokaliye olmuş odaklar daha müsaittir. Ülseratif, kovuklu, pnömoni ve brankopnömoni kaza az şekiller iyi değildir. Fibröz şekilleri müsaittir. Eğer konjektif nesiç ile çevrilmiş ise çok müsaittir. İyi beslenmeyen, bakılmayan fakir kimseler hat intanlar (tifo, boğmaca, grip) neticesi alevlenen tüberküloz, keza eklenen şeker hastalığı inzari vahimleştirir. Balgamın bol ve basillerin çok oluşu afetin ilerlediğine delildir. Bilâkis ateşin düşmesi balgamın azalması, basilin gaip olması, iştihanın açılması inzar bakımından hastalığın iyileşmeğe döndüğünü gösterir. (Arkası var

Bekçi ve Etfaiyecilerimizin çalışma saatları sekiz saate indirilmelidir

İş yerimizde bekçi ve itfaiyeciler 3008 sayılı iş kanunu aralı işler nizamnamesine göre 12 saat çalıştırıldıkları hepimizin malûmudur.

1935 senesinde kabul edilen bu kanun hazırlanırken bekçi ve itfaiyecilerin çalışma şekilleri tespit edilmemiş olup her müessese kendine göre daha doğrusu menfaatine uygun iç yönetmenliklerinde mesai şekillerini tespit etmiş, hiç biri birine benzememektedir. Şimdi biz gelelim bizim iş yerimize bekçi ve itfaiyecilerimize vazifeye geldikleri zaman amirleri tarafından vazifeleri verilir. Ve 12 saat daimi şekilde vazifesinin başından hiç bir yere ayrılamaz. Ancak yemek, yemek için başka bir arkadaşı 15 dakika kadar değiştirir. Bizde buna aralı işler deriz. Bence bu aralı işler değil, sürekli işlerdir. Hülâsa iş verenle birbirimizi aldatmaktan başka bir şey değildir.

Bugün bütün demokrasi memleketler 8 saat iş düsturunu kabul etmiş hattâ bize çok yakın Sokoni Vakum ve buna benzer müesseseler dahi 12 saat çalışan bir kimseden istenilen randımanın alınamıyacağını kabul etmiş ve bekçi ve itfaiyeciler 8 saat çalışmaktadırlar. Onlara insan gibi yaşama hakkı tanımışlar, şu halde iş yerimizde de bu personelin çalışma mesailerini 8 saate indirip onlara da normal bir yaşama hakkı tanınsın, kaldı ki memleketimizin biricik müessesesi olduğuna göre nümunei misal olalım. Mutlaka kanunun icbar etmesini beklemiyelim, iyi niyetli işverenlerin vicdanları kanun olmalıdır. Şimdi bir vatandaş olarak mali durumumuzun müsait olduğu bu sene içinde biraz fedakârlık yapalım, bugünkü kadroyu takviye etmek suretile senelerdir ıztırap içinde kıvranan bekçi ve itfaiyecilerimizi hattâ iaşe personelinde çalışan işçilerimize 8 saat mesai sağlayıp kendilerinden daha iyi randıman alınsın. Bu hususu temin için başta kıymetli ve kabiliyetli idare âmirimiz Necmi Ünver olmak üzere ilgili bütün âmirleri vazifeye davet ediyorum. Bu eser de onların eseri olur, ayni zamanda insanlık camiasına hizmet etmiş olurlar.

T. T.

Daktilografi sür'at şampiyonası: Bundan 15 gün evvel Spor ve Sergi Sarayında kalabalık bir seyirci önünde yapılan Türkiye Daktilografi sür'at şampiyonasını Ece Alpay, kendisine ait bulunan Türkiye rekorunu kırmak suretiyle kazanmıştır

ESKİ ve KIYMETLİ ELEMANLAR MÜESSESEMİZDEN NİÇİN AYRILIYOR

Yazan: Hasan Türkay

Son zamanlarda iş yerimizde, uzun seneler emek sarfetmiş, ihtisasları dahilinde bir çok fedakârlık ve başarılar göstermiş san'at sahibi işçi arkadaşlarımız, birer, ikişer iş yerini terketmektedirler. Meselâ: İhsan Bilenler, Yaşar Üster, Recep Ölçerler ve Servet Teberdarlar gibi. Sade ve sadece san'atlarının sayesinde ekmek yiyen kimseler şunun veya bunun şahsi ihtiraslarına kurban olup buradan ayrılırlarken neye işinizden çıkıyorsunuz? diye sorduğum zaman bana şu cevabı verdiler: (Biz 10 sene, 15 sene gibi çok büyük emek sarfettiğimiz bu müesseseye bu zamana kadar faideli idik. Fakat son zamanlarda her nedense bu mesleğimizin tamamen yabancısı olan bazı şefler kendi durumlarını sağlamak için bizleri hiç barındırmak isterler mi? Tabiidir ki biz gideceğiz bizim yerimize kendilerine peşkeş çekenleri getirecekler, böylelikle istedikleri bir idareyi tatbik edecekler.)

Çıkan arkadaşlardan edindiğim intibaa göre demek ki, bu arkadaşlara yapılan baskılarla işten ayrılmalarını mecbur ediyorlar.

Bu mesele şimdi anlaşıldı. Ben de idareye soruyorum? Milli sermaye ile işleyen bu müessese yalnız ve yalnız bu milli sermayeyi çalıştırmasını bilenlerin olduğuna göre, sağda ve solda tüfeyli geçinen kimselerin yüzünden alnının teriyle çalışan dürüst arkadaşların göz yaşlarına bakmadan sebepsiz yere mütemadiyen harcıyoruz. (Adam sende giden gider.) Bu fabrika yine durmaz çalışır diyenler olur. Ben de bu gibi düşünenlere bir işçi olarak diyorum ki; evet bugün fabrikanın mali durumu çok iyi, fakat mali durumumuzun bugün iyiye doğru gitmesinin yegâne sebebi şüphesiz hariçten bol miktarda cam eşyası gelmemesi ve karşımızda ciddi bir rakip bulunmamasındandır. Biz teşkilât olarak Ticaret Bakanlığının kapılarını az mı aşındırdık. Hükûmetimizin son yıllarda almış olduğu yerinde tedbirler sayesinde himaye ediliyoruz. Şu halde hi çkimse iddia edemez ki: % 100 müessese, benim veyahut bizim sayemizde kazanıyor. Bu himaye devam edecek mi? Bu şimdi kestirilemez. Yabancı sermaye elbette ileride karşımıza büyük bir rakip olarak çıkacak. İşte o zaman kıymetli elemanlara ihtiyaç olacak, işte o zaman tüfeyli kimselerin sanayiimize hiç bir faideleri olamıyacaktır. Şimdi nâçiz düşüncemle diyorum ki: Şunun veya bunun arzusu için bir takım indi mülâhazalarla kıymetli elemanları kaçırmıyalım, karşımıza rakip çıkarmıyalım, müessesemizin âtisini düşünelim. Yoksa, rakiplerle karşı karşıya geldiğimiz zaman bunların acısını çoçk çekeriz.

Bayan İşçi arkadaşlara öğütlerim:

Dış Gebelik

Yazan: Naci Buçukoğlu
Paşabahçe İşçi Sigortaları Dispanseri Başhekimi

Dış gebelik demek; gebeliğin rahim içinden başka bir yerde olması demektir. Ekseriyetle her iki taraf annetlerde zuhur eder. Aynen rahim içi gebeliği gibi seyreder. Şahıs âdetten kesilir, gebelik belirtileri zuhur eder, bazan hafif kanama olur. Ekseriya sağ veya solda olduğuna göre kasıklarda sancı olur. Âdetlerde gerileme, çekilme olur. Fakat âdet olmaz. Beline vuran hafif sancılar, iştahsızlık zamanla zuhur eder.

Belirtileri: Umumi gebelik belirtilerinin aynıdır. Sabahları olan bulantı kusma en belli başlı karakteridir. En tehlikeli durumu tazyikle, karna olan vurma ve çarpmalarla âni olarak patlamasıdır. Bıçaçk saplanır gibi birdenbire sancı gelir. Nabız evvelâ sür'atlenir, sonra yavaşlar, hastaya fenalık gelir. Karnın içine kanama olacağı için hastaya kan kaybından dolayı bayılma gelir. Hattâ bazıları doktor arkadaşlara müracaat ederek müdahale olurlar. Gene selâh bulamazlar. Rahim materyeli tetkike gönderilirse esaslı bir gebelik değişikliği bulunmaz. Fakat şahıs gebedir.

Tedavisi: En esaslı tedavisi ameliyattır. Yalnız şahsın erkence tedaviye gelmesi, daha doğrusu yırtılma olmadan yakalanması icap eder. Ameliyatla karın açıldığında bol kan batın boşluğunda görülür. Kepçe ile bolca alınır. citratla karıştırılıp tekrar damardan gene aynı şahsa kan verilir. Umumi hasta bakımı ile harici bakımları yapılıp on gün sonra taburcu edilir.

Memurlarımızın Dilekleri

(Baştarafı 1. sayfada)

kaybedince beş parasız sokağa atılmaması ve nihayet haksız muameleye maruz kaldığı zaman derdini arzedebilecek bir makam temin edecek bir kanunun, hususi müessese memurlarını himayesi altına almasını teminden ibarettir.

Sayın Celâl Bayar'ın buyurduğu gibi sizlere itimat ediyor ve dertlerimizi arzediyoruz.

Bizler çalıştığımız işten maalesef istikbalimiz bakımından emin değilizdir. Çünkü bugün, çalıştığımız iş yerinin müdürü bizden memnundur. Fakat yarın başka bir müdür gelir de benim çalışmamı değil, boyumu bosumu beğenmiyebilir. O takdirde benim iş kabiliyetim ne olursa olsun onbeş gün zarfında işime tazminatsız nihayet verebilir ve biz de bu haksız muameleye karşı ne bir şey söyliyebilir ve ne de hakkımızı arayacak bir makam bulabiliriz. Çünkü bizleri bu gibi haksızlıklardan koruyacak bir kanun yoktur.

Geçen devre çıkan Fikir İşçileri Kanunu, yalnız gazeteci ve müellif vatandaşları şumulü dahiline almış bulunmaktadır. Halbuki bir madde ilâvesile, meselâ: 10 dan fazla bürolarında memur çalıştıran müesseseleri de bu kanun şumulüne almak pekâlâ mümkün iken nedense bu hatıra gelmemiş ve böylece birçok münevver vatandaş çok tabii insani bir hakkından mahrum bırakılmıştır.

Geçen yıl yaptığımız müracaatın meclis gurubunda bahis konusu olduğunu ve bunun yeni devrede nazara alınacağını bazı lütufkâr milletvekillerimiz bizlere müjdelemişler ise de bunu tekrar hatırlatmakta fayda gördük.

Netice olarak:

Hususi müesseselerde çalışan biz memurları, fikir işçileri kanununa benzer bir kanunla veya bu kanuna bir madde ilâvesi suretile himaye altına almak ve bunları istikballerinden emin kılmak her halde hükûmetimizin de arzu ettiği bir keyfiyettir. Bu inançla istirham ediyoruz. Böyle bir kanunun bizlere hediyesi halinde minnet ve şükranlarımız nâmütenahi olacaktır.

Daha fazla vaktinizi almaktan çekinen bizler, verdiğimiz bu zahmetten dolayı tekrar af diler, vatan ve millet işlerindeki muvaffakiyetlerinizin devamını temenni ederiz.

Not: Cumhur Başkanlığına, Başbakanlığa ve bütün milletvekillerimize arzedilmiştir.

Derin Saygılarımızla
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş' 120 memuru adına
Mazlûm Bağış

Karabük Demir Çelik Sanayi İşçileri Sendikası Türk-İş'e üye oluyor

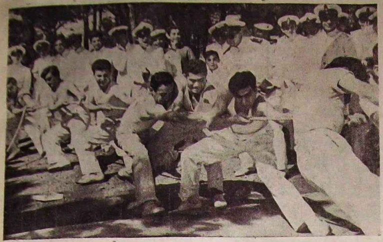
1 — Yakın zamanda konfederasyonun attığı müsbet adımlar, şumullü bir inkişafa doğru ilerlemektedir. Buna canlı bir misal olarak Karabük Demir Çelik Sanayii İşçileri Sendikasının Türk-İş'e üye olmak talebinde bulunduğunu göstermekle kabildir.

Karabük Sendikasının Türk-İş'in bünyesinde yer alması keyfiyet bakımından olduğu kadar kemiyet bakımından da ehemmiyet taşıyan bir husustur. Zira bu Türk-İş'in istikbale doğru daha müsmir bir teşkilâtlanmaya doğru gittiğinin bariz ve parlak nişanesidir. Her ne kadar henüz bazı teşekküller Türk-İş'in bünyesi dışında kalmayı ihtiyar etmişlerse de artık tek ferdin olduğu gibi tek teşekkülün de bir varlık mevkiini muhafaza edemiyeceği hakikati görülecek ve kuvvet mefhumu olan birleşmenin şart ve icapları kendiliğinden anlaşılmış olacaktır.

2 — Bu arada bilhassa ehemmiyeti itibarile Demir Yolları camiasında vâki olan bazı ayrılıklarla; Zonguldak Maden İşçileri Sendikasını çekimser kalması meselesi teşkilâtımızı yakından ilgilendirmektedir. Teşkilâtların şahıs ve şahıslarla değil, gayelerile merbut bulunduğu realite ve prensibini burada bir defa daha ifade etmekte fayda mülâhaza ediyoruz.

Sırasile ele alınan bu ana meselelerden biri Demir Yolları İşçi Sendikaları Federasyonundan ayrı bulunan (Federal-İş) e uzun müddet evvel yazılan bir yazı ile arada ihtilâf mevzuu olan hususların Türk-İş'in hakemliği altında görüşülmek ve esasa bağlanmak üzere istenilen selâhiyetli temsilcileri bildirilmemiş böylece bu teklif karşılıksız bırakılmıştır. Bu vaziyet karşısında Türk-İş önümüzdeki günlerde Demir Yolları işçilerine ve teşekküllerine hitap eden bir tebliğ yayınlamayı düşünmektedir.

Böylece işçi hem teşkilâtın ve hem de bunun içinde bulunması icap eden menfaatlerle karşı karşıya gelecek ve hükmünde mutlak bir isabet kaydedecektir.

KUZU GÜNÜ: Heybeliada Deniz Harp Okulu ve Koleji talebeleri «Kuzu Günü» nü kutlamışlardır. Resim bayramdan bir intibaı tesbit ediyor.

Türkiye, müstesna bir inkişaf devrindedir

İKTİSAD VE TİCARET VEKİLİ TÜRKİYE ODALAR VE SANAYİ BİRLİĞİ TOPLANTISINDA, 4 SENEDE DIŞARIYA ÖDEDİĞİMİZ DÖVİZ MİKTARININ 750 MİLYONDAN 1 MİLYAR 200 MİLYON LİRAYA; MİLLÎ GELİRİMİZİN DE 13 MİLYARA YÜKSELDİĞİNİ BİLDİRDİ.

Ankara, 30 (A.A.) — Yıllık mutad toplantısını yapan Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinin bu toplantısında hazır bulunan İktisat vekili Sıtkı Yırcalı, cereyan eden görüşmeler sonunda söz almış ve şu konuşmayı yapmıştır:

«Sayın arkadaşlarım,

Memleketin ticarî ve sanayi hayatının ve onlara bağlı teşekküllerin en güzide mümessillerine hitap etmekle bahtiyarım.

Sizlere arkadaşlarım diye hitap ediyorum. Çünkü hükûmetimiz ve İktisat ve Ticaret Vekili olarak şahsen ben her sahada çalışan vatandaşlarla olduğu gibi saflarınızın önünde veya arkasında değil sizlerle yanyana memleket hizmetinde beraber çalışmayı prensip olarak kabul etmiş bulunmaktayız.

Bundan evvel olduğu gibi bundan sonra da bütün gayretlerimiz ve tedbirlerimiz istihsalden istihlâke ve ihraca kadar her sınıf vatandaşın menfaatlerini birbirleriyle telif etmek ve tedbirlerimizi onlarla danışarak elbirliği, gönül birliği, işbirliği yapmak suretiyle almağa çalışacağız.

Benden evvel konuşan bir iki arkadaşım memleketin bugünkü kalkınmasını belirttikten sonra bu hamlenin dış ticaret münasebetlerimizde doğurduğu bazı müşkülleri, münferit hâdiseleri ele alarak lüzumlu tedbirlerin bir an evvel alınmasını istediler.

Hükûmet olara, millet olarak son yıllarda açıkça ele alınmamış ve halk efkârı önünde ve hattâ bazan haksızca büyütülerek münakaşa edilmemiş hiçbir iktisadî meselemiz yoktur.

Türkiyemiz üç dört yıldan beri eşine az rastlanan bir hamlenin ve inkişafın büyük şevk ve heyecanı içindedir. İştira kudreti yine arkadaşlarımın ifade ettiği gibi yüzde yüz artmış, sınaî cihazlanması ayni nisbette gelişmiş, ithalât ve ihracat hacmi üç misline yükselmiş bulunmaktadır. Bunun iç piyasada ve dış tediyelerde doğurduğu elbetteki meselelerimiz vardır. Fakat buna mukabil derhal ifade edeyim ki, dört yıllık bir müddet içinde dışarıya ödediğimiz döviz miktarı senede 750 milyon liradan 1 milyar 200 milyon liraya yükselmiş, millî gelir hasılâtı ise, 8 milyar civarında 13 milyara artmış ve vatandaşlarımızın sınaî tesis ve bankalara yaptıkları yatırımlar ise, 2, 3 misli yüksek bir seviyeye varmıştır. Bugün ecnebi memleketlere buğday, pamuk, maden satıcısı olarak dostun ve düşmanın yanında hesaba katılır bir hüviyet olarak meydana çıkmış bulunmaktayız, Bunun bütün mâna ve gayesi yüzde 82' si çiftçi olan vatandaşın yükselen hayat seviyesiyle yalnız iç pazarın değil dış pazarın da yeni bir müşterisi olarak mevki alması ve milletimizin iktisadî itibarının da bu nisbette yükselmiş bulunmasıdır.

Meselelerimiz vardı, demiştim. Bu hamleli politikanın doğurduğu müşkülleri dost milletlerle ticaretimizi daha fazla sıklaştırmak, malımızı daha fazla satmak ve buna mukabil onlardan da aynı nisbet dahilinde mal almak gayesiyle karşılıklı bir anlayış zihniyetle tediye zorluklarımızı da birer birer halletmek yolundayız. Hattâ dost milletlerden dükü gibi muayyen maddelerin müstehliki değil, yepyeni iştira kudreti ile mücehhez hayat seviyesi yükselmiş, her çeşit mala ihtiyacı olan 22 milyon nüfuslu pazarımız için yeni imkânlar temin etmek yolundayız.

Fransa ve Almanya ile akdettiğimiz ticaret muahedeleri bunların güzel bir misalidir. İtalya'nın kıymetli mümessilleriyle müzakere halindeyiz. Daha fazla mal satmak, daha iyi kredi bulmak, memleketi yeni imkânlarla teçhiz ederek bugünkü meselelerimizi iktisadî tedbirlerle bu yoldan halledeceğimize inanıyoruz.

Bir arkadaşımızın dıştaki iktisadî itibarımıza telmihen bahsettiği muhayyel muhatabının sözlerine karşı kendisini tatmin için derhal ifade edeyim ki, bu zorluklardan bahsedildiği bir zamanda öte yandan da muhtelif memleketlere mensup bir çok mühim müesseseler memleketimizin büyük sanayi kalkınmasını orta vadenin üstündeki, müddetler ve normal malî şartlarla başkaca garanti talep etmeden desteklemektedirler. Hattâ milyonlar tutarında sınaî tesisler yapılmasına ortak olmakta birbirleriyle rekabet etmektedirler. İşte, bütün bunları gerçekleştirmek imkânını veren biraz evvel izahına çalıştığım politikanın ve Türk milletinin müşterek kalkınmasının istikbaline olan emniyetin ve itibarın bir neticesidir. Müreffeh bir millet daha üstün iktisadî bir kudrete sahip olmak hususunda elbetteki bir takım zorlukları ittiham etmek lâzım gelmektedir. Fakat, bu meselelerin hal çareleri de yine bu yoldaki hamlelerimizin müsbet neticelerinin idrâkinde mündemiç bulunmaktadır. Sözlerime karşı gösterdiğiniz sevgi ve samimiyet dolu alâkadan ve konuşmalarınızdan hepinizin buna inanmış bulunduğunuza kani oluyorum.

Memleketimizde müstehlikin, tüccar ve sanayicinin haklarını korurken kanunun bize verdiği idarî kontrol ve hukukî selâhiyetleri kullanırken tereddüt etmemekteyiz. Fakat, şuna inanıyoruz ki, iktisadî malî ve sınaî sahada verimli, müsbet ve en iyi hal çareleri ancak iktisadî tedbirlerdir. Bu tedbirleri alırken bu sahanın en salâhiyetli mümessilleri olan sizleri ve teşkilâtınızı kendimizin en samimî müşaviri olarak telâkki edeceğiz. Ve tekliflerimizi halkımızın ve memleketimizin menfaat ve imkânlariyle telif ederek tatbike çalışacağız.

Bir başka arkadaşımızın sualine cevaben, arz edeyim ki, normal ticarî muameleler için Merkez Bankasının Reeskont hadlerini daraltmak yoluna gitmesi mevzuubahis değildir. ve böyle bir tedbir de alınmamıştır.

Kâr hadleri ve ithalât rejimimiz üzerinde sizlerle el birliği ederek memleketin menfaatine en uygun tedbirleri iktisadî sahada sizlerle işbirliği etmek yolu ile alacağımıza kani bulunuyorum. Hepinize bu gösterdiğiniz alâka ve sevgiden dolayı tekrar teşekkür eder, başarılar dilerim.»

VALİ GÖKAY İSTANBUL'a DÖNDÜ: Yüksek Sağlık Şûrası toplantılarına iştirak etmek ve İstanbul'un ihtiyaçları üzerinde ilgililerle temaslarda bulunmak üzere Ankara'ya gelmiş bulunan İstanbul Valisi ve Belediye Reis Vekili Prof. Gökay, dün saat 11. de uçakla İstanbul'a dönmüştür.

[İ]şinden çıkarılan işçi mümessili [y]erine iade edildi

Eyüp Hayri Hürer cam imalâthanesi işçi mümessili İbrahim Bilgiç bir müdet evveld işveren tarafından işinden çıkarılmıştı.

Vilâyet Hakem Heyeti bu çıkarmayı haksız bularak İbrahimi işine iadeye karar vermiştir.

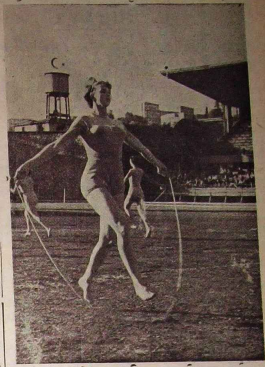
Yine bu iş yerinde sendikamız temsilcisi bulunan Ahmet İnanoğlunun da işveren işine son vermişti. Bölge Müdürlüğü bu çıkarmayı da haksız bularak işyeri sahibini mahkeme vermiştir.

İnanoğlu sendikamız avukatları vasıtasile işveren hakkında ayrıca bir dâva açmıştır.

Cam sanay[ii]miz [s]ıcakların g[e]lmesi ile işçi bulam[ı]yor

Müessesemizin sanat servisi goble servisidir. Burada çalışan işçilerimiz 1480 derece sıcakla 8 saat mücadele temektedir. Buna rağmen burada çalışan işçiler, diğer servislerde çalışanlar kadar saat ücreti alır. Bu sebepten buraya giren bir işçi, sebat etmez bir hafta veya bir ay sonra istifasını verir, hesabını alır gider. Her sene Temmuz aylarında bir, iki tezgâh işçi olmadığından durur. Bilhassa bu sene iş sahasının genişlemesi ve tekmil fırınlarının normal çalışması bu endişeyi bir kat daha arttırdı. Daha şimdiden her vardiyede bir veya iki tezgâh durmaktadır. Hiç şüphe yok ki, bir, iki ay sonra duran tezgâh adeti iki değil, beşe çıkacak bu sebeple müessese, ziyan edeceği gibi akortçu işçilerimiz de mağdur olacak. Müessesemiz bunun farkında olmuş olacak ki şimdiden kapıya ilân yazarak elli işçiye ihtiyaç olduğunu bildirmektedir. Bu servise girip de bir hafta sonra istifa etmesini önlemek için o işçinin karnını doyurmak lâzım. 40-45 kuruş saat ücreti ile yazın bu servise işçi barındırmak biraz zor olsa gerek; bu servisin en az feeder makinelerinde çalışan işçiler kadar saat ücreti alması iktiza eder. Çünkü goble servisi prim almaz. Birkaç ay gayret primi verildi ise de işçiyi tatmin etmedi. Bu servisin işçisiz kalmaması önlenirse hem akort çalışan işçilerimiz, kazanacak ve dolayısiyle müessesede bir kâr temin edecek kanaatindeyim.

Lütfü Ak

HARİKA KIZLAR: İsveçli Kız Talebelerin yaptıklaı gösteriler, büyük bir ilgi ile takip edilmektedir. Resim, gösterilere katılan bir İsveçli genç kıza aittir.

C. Bayar yurt gezisine çıktı

Ankara, 30 (A.A.) — Reisicumhur Celâl Bayaı, bu sabah Amerikaya gitmekte olan Başvekil Adnan Menderesi teşyi ettikten sonra, refakatinde İşletmeler Vekili Fethi Çelikbaş ile bazı Ankara, Çankırı ve Kastamonu mebusları olduğu halde otomobille bir yurt gezisine çıkmıştır.

Reisicumhurumz bu seyahatında Çankırı, Kastamonu ile Zonguldaka gidecek Çatalağzı Termo - elektrik santralinin tevsii merasiminde hazır bulunacaktır.

Celâl Bayar Zonguldak'tan sonra İstanbula hareket edecektir.

Reisicumhurumuz Çankırı'da

Çankırı, 30 (A.A.) — Reisicumhurumuz Celâl Bayar beraberinde İşletmeler Vekili Fethi Çelikbaş, Ankara mebusu Mümtaz Faik Fenik, Kastamonu mebusları Basri Aktaş, Nâzım Baturdura, Muzaffer Kuşakçıoğlu ve Çankırı mebusu Tahsin Nahit Uygur olduğu halde bu sabah saat 11.50'de Çankırıya muvasalat etmiştir.

Ankara valisi Kemal Aygün Reisicumhurumuzu Çankırı vilâyet hududuna kadar uğurlamıştır.

Daha Ankaradan, itibaren yol boyunca bütün köylerden gelerek toplanmış bulunan kalabalık bir vatandaş topluluğu Reisicumhurumz Celâl Bayar'ı büyük bir sevgi tezahüratıyla karşılamış ve uğurlamıştır.

Kaleciğe gelindiği zaman izciler, öğrenciler ve çok kalabalık bir vatandaş topluluğu burada da sayın Bayar'ı tezahüratla karşılamış ve Reisicumhurumuza buketler verilmiştir.

İ.Spor, Kasımpaşayı; B.Spor Adaleti 1-0 ye[n]di

Adalet - Beyoğluspor maçından bir enstantane.

HİKÂYE

Kerime Nadirden:

Mücrim

Gün, ağır ağır sönüyor, etraf kararıyordu. Sakin ve sessiz bir akşam başlamaktaydı.

Melih, uzanmış olduğu şez - longdan kalktı. Pencerenin önünde oturan ve dalgın gözlerle uzakları seyreden annesi Rayegân hanıma yaklaştı.

Oda loştu. Buna rağmen kadının genç ve çok güzel olduğu farkolunuyordu. Oğlunun, yanına sokulduğunu hissedince, döndü; müşfik bir sesle:

— Uyumadın mı? dedi. Keşke biraz dalabilseydin!..

— Bu saatte uyumak mümkün mü anne?..

— Fakat, bugün hiç uyumadın Melih...

— Uykudan artık bahsetme! Bırak da yanına oturayım...

Yirmi iki yaşlarında yakışıklı bir gençti. Annesinin çok yakınına oturdu. Yüzü yorgun ve acı hatlarla doluydu. Dağınık saçlarını parmaklarile arkaya doğru tarayarak:

— Ben ebedî uykuya muhtacım anne! diye mırıldandı. Fakat senden ayrılmak... İşte buna razı olamıyorum...

Rayegân hanım kırgın ve serzenişkâr baktı:

— Seni hep bu vesveseler harap etti... Yakında hiç bir şeyin kalmıyacak... Doktorlar da böyle teminat vermiyor mu?.. Bir hafta sonra İsviçreye hareket edeceksin... Bütün ıztırabını orada bırakıp döneceksin... Niçin ümitsiz bulunarak kendini yiyorsun? Beni de üzüyorsun yavrum?..

Genç adam acı acı gülümsedi:

— Sen bizzat söylediklerine inanıyor musun anne?.. Bu sıklaşan buhranlar, göğsümü tıkayan bu tazyik, kafamı çemberliyen bu ateşli kıskaç... Bütün bunlar, sıhhat müjdecileri mi?.. Ben teselli istemiyorum... Her şeyi biliyorum...

—Melih...

— Bu yalanlar, teselli sayılan bu yalanlar niçin? Ben çocuk değilim!..

Başını ellerile sıkıyordu. Bir müddet gözleri dalgın kaldı. Sonra, tekrar annesine baktı:

— Gençliğini bana vakfettin.. Babamın yokluğunu duyurmadın!.. Bütün bunlara karşılık, ben sana bir yığın ıztıraptan başka ne verdim?..

Alnını onun omuzuna dayadı. Fısılu ile:

— Seni o kadar çok seviyorum ki anne!.. dedi.

Genç kadın, usul usul oğlunun saçlarını okşuyor, gözlerine toplanan yaşları gizlemek için başını çevirerek uzakları, ufkun sönen kızıllıklarını seyrediyordu.

Melih ayni fısıltı ile devam etti:

— Bazan çocukluğumu düşünüyorum... Babamı hatırlıyorum... O zamanlar ne kadar mes'uttuk. Hastalığım başlamamıştı... Sen daha gençtin!.. Ama gene de gençsin ve çok güzelsin anne!..

— Sana öyle geliyor Melih!..

— Hayır!.. Otuz sekiz yaşındasın... Saçlarında ak teller var ama, onlar hep mihnetten oldu... Benim yüzümden oldu...

Coşkun bir hamle ile genç kadının başını avuçladı; saçlarını, yanaklarını ve gözlerini tekrar tekrar öptü.

— Bana anlatsana anne!. Eski günleri anlatsana!.. Babam seni ne kadar çok severdi değil mi?.. O mes'ut adamı bazan kıskanıyorum.. Tam on yedi sene sana sahip oldu... Öldüğüne bile esef etmemiştir. Çünkü senin kollarında öldü...

Rayegân hanım acı acı gülümsedi:

— Keşke beni daha az sevseydi; fakat yaşasaydı! dedi.

— Seni daha az sevmek mümkün müdür anne?.. Sen öyle müstesnasın ki, sana perestiş etmiyecek tek insan tasavvur edemem... Babam da seni böyle görüyor, böyle seviyordu...

Biraz düşündü. Gözlerinde hummalı bir pırıltı vardı. Annesinin beline kolunu bir kuşak gibi sararak başını göğsüne koydu:

— Sana hiç ihanet etmedi değil mi? dedi. Sonra sesi dikleşerek ilâve etti:

— Nasıl edebilirdi? Sen hiç şüpheye düştün mü anne?

Genç kadın onun başını sıkıyor, çenesini ve yanaklarını okşuyordu.

— Hayır Melih!.. Böyle bir şey hatırlamıyorum...

— Yemin eder misin?

— Elbette!...

Melih müsterih olarak bir müddet hareketsiz kaldı. Derin nefesler alıyor, her an biraz daha annesine sokuluyordu. Uyku halinde gibi ağır bir sesle konuşmağa devam etti:

—Sendeki meziyetler hiç bir kadında bulunamaz, hiç kimse senin kıymetinde olamaz... Bazan hayaller kuruyorum. İyileşsem ve bir gün evlensem diyorum... Fakat, karım sana benzemiyecek olduktan sonra neye yarar?.. Ben bu dünyada hiç kimseyi senin kadar sevemem ve sensiz yaşayamam anne!..

Rayegân hanım eğildi, endişe ile oğlunun yüzüne baktı. Bu sözlerin bir buhran başlangıcı olmasından korkuyordu. Bu tecessüsü hisseden Melih birdenbire doğrulmuştu:

— Beni İsviçreye yalnız göndermek için ikna ettin!. Fakat, bunun mümkün olamıyacağını anlıyorum... Birlikte gidelim... Yahut ben daima yanında kalmak, bir yere gitmemek için inat edeceğim...

— Melih!.. Beni üzmek için mi böyle konuşuyorsun?..

— Hayır anne!.. Seni üzmek istemem... Lâkin yapamıyacağım... Senden ayrılamıyacağım.

Genç kadının yüzünü derin bir keder kaplamıştı. Pencerenin kenarına tırmanmış olan sarmaşık yapraklarından bir kaç tane kopararak asabiyetle onları didiklemeğe başladı. Annesinin bu hareketleri gözönünden kaçmıyan Melih titiz bir tavırla sözüne devam ediyordu:

— Biliyorum... Gayeni biliyorum... Demindenberi bu bahse hiç yaklaşmadan tatlı şeylerden konuştuk... Fakat artık oyun elverir!.. Dinle beni anne: Her şeye rağmen onunla evlenecek misin?..

Yüzü karışmıştı. Bakışlarında korkunç mânalar beliriyordu. Rayegân hanım ürkmüş gibi hafifçe titredi. Çekingen ve yavaş:

— Senin muvafakatin ve isteğinle buna karar verilmedi mi? dedi.

— Evet ama... Bu karar beni öldürecek.. Seni ondan kıskanıyorum... Evet anne... Ölmüş babamın saadetini kıskanan ben, seni nasıl göre göre bir yabancının hayatına terkedebilirim? Beni çıldırtmak mı istiyorsun?

— Sakin ol Melih... Biraz nöbetin var galiba!.. Şimdi bu bahsi bırakalım. Bu gece güzelce uyursun... Sabahleyin görüşürüz...

— Ben iyiyim ve sakinim!.. Bu işe muvafakat ettiğim andan daha sakinim... Anne, benim güzel annem... Yalvarırım, beni yalnız bırakma!..

Genç kadın gözlerinden yaşların taşmasına mâni olamadı. Meyus bir sesle:

— Yalnız birkaç ay benden ayrı kalacaksın, dedi. İsviçreden döndüğün zaman gene yanında olacağım... Ayni çatı altında yaşayacağız... Seninle gene böyle başbaşa saatler geçireceğiz... Onun hayatımdaki mevkii, beni senden asla uzaklaştıracak değildir... Seni temin ederim ki Melih bu böyle olacak!..

Melih cevap vermedi. Gözleri bir noktaya mıhlı, düşünüyordu. Böylece uzun dakikalar geçti.

Gün tamamen kararmış, civar evlerde ışıklar yanmıştı. Esmeğe başlıyan hafif bir akşam rüzgârı sarmaşık yapraklarını kımıldatıyor, pencerenin tül perdelerini belirsizce sallıyordu.

Genç adam birden döndü. Derin siyah gözlerinde iki iri damla yaş kabarmıştı. Annesinin omuzlarını sıkıca kavrıyarak:

— Beni affet anne! dedi. Hakikaten saçmalıyorum... Sen mazursun ve haklısın!.. Yıllarca bekledin! Daha ne kadar bekliyeceksin?.. Senin için böyle gaddar olmak istemem. Sonra...

Biraz tereddüt etti. Annesinin bal rengi gözlerine bakıyordu:

— Sonra... O da seni seviyor... Yıllardanberi bekliyor. Hayır, hayır... Hodgâm olmıyacağım...

Bu sırada hizmetçi kadın yemeğin hazır olduğunu haber vermeğe gelmişti. Melih, ayağa kalkan annesinin ellerini tuttu:

— Ben hiç acıkmadım anne!.. Sonra yıyeceğim, olmaz mı?.

— Olmaz yavrum... Sen yemezsen ben de yemem!..

— Öyle ise bir şartım var: Lokmaları ağzıma verir misin?..

Bu çocukça arzu, onun her zaman yaptırdığı şeydi. Genç kadın gülümsedi. Eğilerek onun soluk yanaklarından öptü:

— Peki koca bebek! dedi.

.·.

Yemekten bir saat sonra idi. Sokak kapısı çalındı. Melih, bazan bu saatlerde annesinin ahbaplarının geldiğini bildiği için hemen odasına çekilmeğe davranmıştı. Fakat, merdiven başından, hiç tanımadığı bir kadının geçtiğini görünce garip bir meraka düştü. Odasına açılan ara kapının uzun perdesi arkasına gizlendi.

Bir dakika sonra, yabancı ziyaretçi içeriye girmişti. Annesi ona yer gösterdi ve karşısında bir koltuğa oturdu.

Kadın, kırk beş yaşlarında kadar vardı. Yüzünde, mazideki muhteşem güzelliğinin izlerini taşıyor, büyük bir heyecan içinde bulunduğunu belirten asabî hareketler yapıyordu. Giyinişi gayet temiz ve sade idi. Yalnız, tabiî rengi kuvvetli bir oksijenle sarıya kalbedilmiş perişan saçları, şahsiyetinde bir aykırılık, bir imtizaçsızlık hasıl etmekte idi.

Hafifçe titreyen bir sesle söze başlıyarak:

— Hanımefendi, dedi. Size kendimi takdim etmeden önce, hususiyetinize müteallik bir keyfiyetin bahsimizi teşkil edeceğini bildireyim. Ziyaretimin sebebi de doğrudan doğruya bu esasa istinat ediyor...

Rayegân hanım şaşırmıştı. Misafir, bu şaşkınlığa ehemmiyet vermeden devam etti.

— Sizi yıllardanberi gıyaben tanırım. Zevciniz de çok kibar ve nazik bir adamdı. Yuvanızın ahengini gıpta ile seyredenler arasında idim. Oğlunuzu uzaktan görür ve yalnız gözlerimle severdim. Hayat size ilk insafsız darbeyi zevcinizin ölümile indirdi. Fakat, ikinci darbe acı, hattâ feci idi: Oğlunuz çaresiz bir dimağ hastalığına tutulmuştu. Onun her an gözleriniz önünde kıvranışı, ıstırap çekişi, sizi muhakkak ki mânen öldürüyordu. Bu yüzden ne derece bedbaht olduğunuzu biliyorum. Hanımefendi! Istırabınızı aynen duyuyor, eleminize elemlerimle iştirak ediyorum. Lâkin, başka bir şey daha var: Oğlunuzu pençesinde kıvrandıran bu illet, doktorların iddiasına göre, kanına yerleşen mel'un bir mikrobun tahribatıdır değil mi?.. Evet... Ancak, bu mikrop, henüz pek genç olan oğlunuza kendi hatâsile gelmemiş, bu onun kanında, babadan mevrusen yerleşmiştir.

Rayegân hanım birden yerinden sıçradı. Telâş ve heyecan içinde:

— Fakat...

Diye itiraz etmek istedi. Misafir, ayni tavırla devam etti:

— Dinleyiniz efendim... Belki zevcinizin böyle bir hatâda bulunmadığını iddia edeceksiniz... Lâkin, siz hakikate yabancısınız!.. Maalesef zevciniz hasta bir kadınla münasebette bulunmuştur.

Perde arkasında saklı duran Melih yabancı kadının bu son cümlesini duyunca birdenbire olduğu yerden fırlayarak annesinin kollarına atıldı ve:

— Babamı hiç affetmiyeceğim anne!.. Mücrim odur... Bizi perişan eden odur... Ah niçin bunları daha evvel öğrenmedim?..

Zavallı anne, gözlerinden yaşlar akarak onu idareye çalışıyordu.

— Melih, kendine gel yavrum... Beni bırak... Seni odana götüreyim... Yanında oturacağım...

— Başka kimsenin olmayacaksın...

— Peki... Fakat şimdi bırak..

— Hayır, hayır!..

Kollarını daha şiddetle sıkıyor, bakışları daha korkunçlaşıyordu.

Bu sırada aşağı katta patırdılar oldu. Merdivenlerde ayak sesleri duyuldu. Gelenler, hizmetçi kadının ihbarı üzerine vak'a mahalline koşan polislerdi.

Odanın kapısına yaklaştılar. Sessizlik derin ve mânidardı. İki memur öne geçerek kapının kanadını ittiler. Yerde iki ceset yatıyor, karşıda tazyikten tıkanmış annesini hâlâ kolları arasında sıkan bir genç şu sözleri mırıldanıyordu:

— Anneciğim... Sevgili annem benim... Biz ikimiz de saadetten mahrum yaşadık. Fakat bundan sonra mes'ut olacağız... Hiç biribirimizden ayrılmıyacağız... Öyle değil mi anne? Beni hiç yalnız bırakmıyacaksın değil mi? ... Başka kimsenin olmaya-

Sendikalarımızın sekreteri

(Baş tarafı 1 ncide)

dolayısile sendikamıza daha faydalı olabilecektir.

CAM-İŞ: Yazı ailemizin kıymetli bir rüknü olan H. Karanın işyeri ile alâkasını kesip bu vazifeyi üzerine alması, muhakkak ki işlerin daha iyi yürümesine sebep olacaktır.

Arkadaşımıza başarılar dileriz.

Türk-İş'in temennisi

Önümüzdeki günlerde yeni hükûmetimizin yayınlayacağı program her vatandaşı olduğu gibi işçiyi de yakinen ilgilendirmektedir.

Dört senelik tatbikatı gösterecek bu programda memleket meselelerinin ana hatları yer almış bulunacaktır. Bu sebeple yurdumuzun ana dâvalarından birini teşkil eden, iş ve işçi meselelerine lâyıkile yer verilmesini temenni etmek en samimi arzularımızın başında gelir.

Takdir edilir ki: Sanayi ve iktisadi bünyemizde büyük yer işgal eden işçinin refaha ulaşması ayni ölçüde memleketin topyekûn inkişaf etmiş olması demektir.

Kuruluşları yakın tarihe dayanan Sendikalarımızın bu ana kadar geçirdiği devreyi tekâmülden ziyade bir intikal ve kuruluş devresi olarak kabul etmek yerinde olur.

Her sahada imtihanını büyük liyakat ve başarı ile vermiş bulunan Türk işçisi en büyük ümitlerini hükûmetimizin önümüzdeki faaliyet devrelerine istinat ettirmiş bulunmaktadır.

Bu sebeple muhterem hükûmetimizin program ve devam edeceği faaliyetleri arasında aşağıdaki hususları görmek Türk işçisinin tabii bir ulvi arzularını teşkil eder.

1 — Beynelmilel tabir ile işçinin teşkilâtlanması memleketin geniş ölçüde emniyete kavuşması demek olduğuna göre, halen faaliyet ve muhtariyet sahaları pasif ve mahdut bulunan Sendikalarımızın inkişaf etmesine imkân verecek demokratik nizama uygun kanunların vaz olunmasını istemeyi memleket hesabına hayırlı görüyoruz.

Bu cümleden olarak Sendikalarımızın gelişmesinde hareket pistonu vazifesini görecek olan grev müessesesinin ihdası, hak ve kanunların tanınması içtimaî zaruretin icabıdır. Bunun kaçınılmaz bir ihtiyaç teşkil ettiğini günümüzün muhterem hükûmet ve meclis mensuplarının da bildiğinden şüphemiz yoktur. Türk işçisi her vadide hükûmetine en yakın ve kuvvetli yardımcı olmak vasfını taşımaktadır. Bu ulvi vazifesini beynelmilel sahada da icra etmeyi içten arzulamaktadır.

2 — Konfederasyonumuzun hür dünya teşkilâtına üyeliğini mümkün kılacak Vekiller Heyeti kararının tahakkuku, bunun fiilen müşahede edilmesi imkânını herkese bahşetmiş olacaktır. Ayrıca memleketimizin haricî ve beynelmilel müsbet hareketlerinin tekâmülü bakımından da önem taşıdığına kaniyiz.

3 — İçtimaî huzurun seyyaliyet ve istikrarı hiç şüphe yok ki vatandaşların ve vatandaş topluluklarının refah ve saadet derecelerile ölçmesi lâzım gelir.

Bu sebeple 936 da çıkarılmış bulunan iş kanununun temel bulduğu, o günün hâdiselerile bu günün inkişafları arasında beliren muazzam farkların karşılaştırmak suretile günümüzün ekonomik, sosyal ve idari şartlarına uygun tadil ve ilâvelerin yapılması büyük bir ihtiyacın özlü ifadesini teşkil eder. Muhterem hükûmetimizin beşerî bünyemizdeki bu boşluğu doldurmak zımnında tedbirler alacağından emin olmanın nikbinliği içindeyiz.

4 — Ayni ifade ile memleket bünyesinde milyonla ifade edil sosyal emniyetine ait hizmet mesi lâzım gelen işçi kitlesinin ve mes'uliyetler deruhte eden İşçi Sigortaları Kurumunun mevzuat bakımından olduğu kadar bilhassa idari bakımdan da ıslâha muhtaç olduğunu tekrara lüzum yoktur.

Kurumun görmekte olduğu içtimaî hizmet alanında, verimli olabilmesi seçimle vazifelendirilecek bir idare heyetinin ve bu meyanda Genel Kurulun vazife ve selâhiyetlerinin genişletilmesi ve devletin primlere iştiraki suretile mümkün olacağı kanaatindeyiz.

5 — Günden güne değişiklik arzeden hayat şartları karşısında mahdut gelirli işçi vatandaşın mukavemet edemez hale geldiği hakikatinin bundan evvelki hükûmetimizin almış olduğu bazı tedbirlerle teeyyüt ettiği görülmektedir. Bu vaziyette muayyen kitleyi çerçeveleyen bu kabil tedbirlerin mustakar ve şumullü olmaktan ziyade, geçici olduğuna hüküm vermek icap eder.

Bütün işçinin geçim emniyetini günün değişen şartları karşısında temin edecek otomatik ücret ayarlama, arttırma ve esaslı işleyen asgarî ücret müesseselerinin meydana getirilmesi ve işletilmesi millî menfaat bakımından önem taşıdığına şüphe yoktur.

Bütün bunları memleketimizin ve onun içinde yaşıyanların menfaatine uygun olarak tahakkukunu isterken, bilhassa konfederasyonun 19 Ekim 1952 tarihinde yayınladığı beyannamede hükûmetle münasebetlerimiz faslını aynen buraya da derc etmekle teşkilât olarak tayin ettiğimiz yolda hiç bir değişikliğin vuku bulmadığı delilini böylece vermiş bulunuyoruz.

(Hükûmetle olan münasebetlerimizde, bu münasebetlerin normalin üstünde kıymet taşımasına, karşılıklı itimat ve güvenliğin kaynağı olmasına birinci plânda yer verilecektir.

Konfederasyonumuz, ana tüzüğünün 3 üncü maddesinin (h) fıkrasında belirtildiği gibi, «Milliyetçi bir teşekkül olmak vasfını kaybetmeksizin, siyasi partiler ve hükûmetler karşısında mutlak istiklâlini muhafaza edecektir.»)

Memleket hesabına hayırlı gördüğümüz bu talep ve temennilerimizin efkârı umumiyeye duyurulmasını ve Türk işçisinin muhterem hükûmetimize ulaştırmak arzusunda bulunduğu tebrik ve başarı dileklerini de bu vesile ile arz etmeyi vazife sayarız.

Malûliyet

(Baş tarafı 1 ncide)

heretini derin saygılarımız ve başarı temennilerimizle rica ederiz.»

Başkan Y.
Genel Sekreter
Sabri Tığlı

Şehrimizde bulunan Apollo sirki temsillerine devam etmektedir. Yukardaki resimde arslanla şakalaşan bir artisti görüyorsunuz.